

РЕШЕНИЕ

№ 86

гр. Луковит, 30.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЛУКОВИТ в публично заседание на четиринадесети септември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: МАЯ Й. КИРЧЕВА

при участието на секретаря И.Г.Д.
като разгледа докладваното от МАЯ Й. КИРЧЕВА Гражданско дело № 20214320100003 по описа за 2021 година

Обективно съедиени искове с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 92 от ЗЗД.

Ищецът „А1 България“ ЕАД с ЕИК ***** е предявил против ответницата В. В. А. с ЕГН: ***** за установяване съществуването на вземания по заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК, издадена по ч.гр.д. № 58023/2017 г. по описа на СРС, 71 гр.състав за следните суми: 81.42 лв., представляваща потребени и незаплатени далекосъобщителни услуги по договор за мобилни услуги номер **** от дата 08.05.2014 г.; 495.30 лв. - неустойка за предсрочно прекратяване на договора за мобилни услуги и 23,69 лв. - мораторна лихва изчислена върху главницата за период от 11.09.2014 г. до 24.07.2017 г.

Ищецът /с предишно наименование „Мобилтел“ ЕАД/ извежда претенциите си от сключен с ответника Договор с индивидуален потребителски номер **** от дата 08.05.2014 г. и ID номер на клиента ****, по който на длъжника са предоставяни услуги за мобилен номер ***** по тарифен план M-TEL LOOP 005, с месечна абонаментна такса 13,90 лв /с ДДС/ за срок от 24 месеца. На 18.06.2014 г. длъжникът е добавил за ползване и мобилен номер ****, избирайки условията на тарифен план M-TEL LOOP EXTREME, с месечна абонаментна такса 19,90 лв /с ДДС/ за срок от 24 месеца. Номерът **** представлявал индивидуален клиентски номер и реферирал към услугите, които ползва абонатът, по този номер се издавали месечните сметки/фактури, като на един клиентски номер може да се предоставят множество услуги. Другият индивидуализиращ признак на абоната е ID номер /индивидуален абонатен номер/, под който номер се завеждали всички договори и приложения, сключени между ищеца и абоната, който в случая за ответника е ****. За предоставяните услуги на ответника били издавани ежемесечни фактури съгласно чл.26 от Общите условия, от своя страна ответникът не изпълнявал задължението си за заплащане на услугите. Твърди се, че са налице неизплатени задължения по горепосочения договор по 2 бр. фактури /описани в исковата молба/ за периода от 23.06.2014 г. до 22.08.2014 г. на обща стойност 81,42 лева. Поради неизпълнение в определения срок на задълженията за заплащане на предоставяните услуги, горепосочените договори били прекратени едностранно от ищеца и в тази връзка на ответника са начислени неустойки за предсрочно прекратяване. Размерът на неустойката по договорите бил определен на база всички месечни абонаментни такси, дължими от абоната за съответната СИМ карта до изтичане на

посочения в договора срок - в случая 495.30 лв., включени в 2 бр. фактури, описани в исковата молба. Ищецът претендира и обезщетение за забава в размер на законната лихва начислена върху главницата в размер на 23.69 лв. за период от 11.09.2014 г. до 24.07.2017 г.

За претендираните суми по ч.гр.д. № 58023/2017 г. по описа на СРС в полза на ищеца против ответницата била издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. Правният си интерес от предявяване на настоящия иск ищецът обосновава с постъпило в срок възражение от ответницата.

В законоустановения срок от назначения особен представител на ответника е постъпил отговор на исковата молба, с който оспорва иска по основание и размер. Счита, че плащанията са погасени по давност. Прави възражение за нищожност на клаузата за неустойка поради накърняване на добрите нрави. Също така счита, че клаузата за неустойка е неравноправна съгласно чл. 143 от ЗЗП.

С влязло в сила определение производството по делото е прекратено в частта за мораторна лихва в размер на 23,69 лева за периода от 11.09.2014 г. до 24.07.2017 г. поради отказ на ищеца от иска.

След като съобрази доводите на страните и обсъди доказателствата по делото съдът намира от ФАКТИЧЕСКА страна следното:

От приложеното ч.гр.д. 58023/2017 г. по описа на СРС е видно, че след подадено заявление от ищеца съдът е издал заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК от 31.08.2017 г., с която е разпоредил длъжникът В. В. А. да заплати на кредитора „А1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД следните суми: 81,42 лв., представляваща незаплатена цена за далекосъобщителни услуги по договор за далекосъобщителни услуги с номер **** от 08.05.2014 г., ведно със законна лихва за периода от 24.08.2017 г. до изплащане на вземането, неустойка за предсрочно прекратяване на договора в размер на 495,3 лв., мораторна лихва върху главницата в размер на 23,69 лв. за периода от 11.09.2014 г. до 23.07.2017 г. и 205 лв. разноси по делото, включващи 25 лв. държавна такса и 180 лв. възнаграждение на адвокат.

Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК и във връзка с разпореждане на съда, получено от ищеца на 19.11.2018 г., в срока по чл. 415 ГПК ищецът предявява настоящия иск, поради което същият се явява допустим.

Не се спори между страните, че на 08.05.2014 г. същите са сключили договор с предмет предоставянето на електронни съобщителни услуги.

С Приложение № 1 от 08.05.2014 г. ищецът А1 България ЕАД предоставил на ответницата В. В. А. мобилна абонаментна услуга за мобилен номер ***** по тарифен план M-TEL LOOP 005 с месечна абонаментна такса в размер на 13,90 лв. /с ДДС/ за срок от 24 месеца.

С Приложение № 1 от 18.06.2014 г. ищецът е предоставил на ответницата мобилна абонаментна услуга за мобилен номер *****, при условията на тарифен план M-TEL LOOP EXTREME, с месечна абонаментна такса 19,90 лв /с ДДС/ за срок от 24 месеца.

С клаузата по т. 5.3.1 от приложенията било предвидено, че в случай че абонатът наруши задълженията си по приложението, по договора или общите условия към него, в това число ако по негово искане или вина договорът по отношение на услугите в приложението бъде прекратен в рамките на определения срок на ползване, операторът имал право да прекрати договора по отношение на тези или всички услуги и/или да получи неустойка в размер на всички стандартни месечни абонаментни такси (без отстъпки), дължими от датата на прекратяване до изтичане на определения срок на ползване.

Представени са Общите условия за взаимоотношенията между „Мобилтел“ ЕАД и абонатите и потребителите на обществените мобилни наземни мрежи на „Мобилтел“ ЕАД по стандарти GSM, UMTS и LTE, приложими към процесния договор.

Съгласно т. 26. 4 от общите условия заплащането на услугите се извършвало въз основа на месечна фактура, която се издавала на името на абоната. Операторът предоставял

на абоната 15-дневен срок след издаване на фактурата за плащането на посочената в нея сума. Неспазването на срока за плащане давало право на оператора да прекрати достъпа на абоната до съответната мрежа (т. 26. 5 от общите условия). Съгласно т. 54. 1 от общите условия операторът имал право едностранно да прекрати договора за услуги или временно да спре достъпа на абоната до мрежата при неплащане на дължими суми след изтичане на срок за плащане. А клаузата на т. 54. 12 от общите условия предвижда, че договорът на абоната/потребителя се считал за едностранно прекратен от страна на оператора, в случай че забавата на плащането на дължимите от абоната/потребителя суми е продължила повече от 124 дена.

По делото са представени 2 броя фактури, издадени от доставчика на мобилни услуги, както следва: фактура № 296305121 от 25.07.2014 г. на обща стойност 77,77 лева за ползвани мобилни услуги и абонаментни такси за отчетния период от 23.06.2014 г. до 22.07.2014 г. с падеж на задължението по фактурата 09.08.2014 г.; фактура № 298139724 от 26.08.2014 г. на обща стойност 3,65 лева за ползвани мобилни услуги и абонаментни такси за отчетния период от 23.07.2014 г. до 22.08.2014 г. с падеж на задължението по фактурата 10.09.2014 г.

Освен това са представени и два броя сметки, както следва: сметка № 0566269272 от 01.12.2014 г. на стойност 298,44 лева, представляваща неустойка за предсрочно прекратяване на договора, с падеж на задължението 01.12.2014 г.; и сметка № 05662669011 от 01.12.2014 г. на стойност 196,86 лева, представлява неустойка за предсрочно прекратяване на договора, с падеж на задължението 01.12.2014 г.

Предвид така изложеното, съдът прави следните ПРАВНИ ИЗВОДИ:

Предмет на установителния иск по чл. 422 ГПК е съществуване на вземането по издадената заповед за изпълнение и успешното му провеждане изисква установяване дължимостта на сумите по същата, на посоченото в нея основание. Това предполага установяване съществуването на валидни договорни отношения между ищеца и ответника по договор за предоставяне на електронни съобщителни услуги, че такива са предоставени на ответника на претендираната стойност, че договорът съдържа клауза за неустойка за предсрочно прекратяване на договора, факта на едностранно прекратяване на договора от страна на ищеца по причини, констатирано неизпълнение на задължение от ответника, както и кога, от кой момент е настъпило прекратяването на договора.

От събраните по делото доказателства се установява, че между страните е възникнало валидно облигационно правоотношение по договор за електронни съобщителни услуги **** от 08.05.2014 г., конкретизиран със съответните приложения от 08.05.2014 г. и 18.06.2014 г. По силата на този договор за времето от 23.06.2014 г. до 22.08.2014 г. ответницата е ползвала предоставените от ищеца електронни съобщителни услуги. За ответницата е възникнало задължение да заплаща предоставените услуги ведно с месечните абонаментни такси, като в нейна тежест е да установи, че го е изпълнила, но по делото не са ангажирани доказателства за това. Във всяка фактура и приложенията ѝ е направена подробна разпечатка за вида, обема и стойността на ползваните услуги по договора. Няма данни ответницата да е упражнила правото си по чл. 26.6 от ОУ да оспори издадените фактури в 6-месечен срок от издаването им. При това положение, съдът приема за установено по делото, че ищцовото дружество е изправна страна, предоставило е услуги на ответницата за посочения срок и при установената в процесните фактури цена. Съдът намира, че се дължи плащане от ответницата за ползваните услуги в посочените в месечните справки размери, на които е настъпил падежът за плащане, в размер на общо 81,42 лева.

Процесуалният представител на ответницата е направил възражение за погасяване на задълженията по давност.

Вземанията за периодични платежи, каквото представлява и плащането на абонаментни месечни такси към мобилен оператор, се погасяват с изтичането на 3-годишна погасителна давност съгласно разпоредбата на чл. 111, б. "в" ЗЗД, която започва да тече от момента, в който вземането е станало изискуемо. Съгласно приложенияте по делото фактури

крайният срок за плащането им е съответно 09.08.2014 г. и 10.09.2014 г. От посочените дати вземанията са станали изискуеми. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 24.08.2017 г., като са погасени по давност всички вземания с падеж преди 24.08.2014 г. – в случая по фактура № 296305121 от 25.07.2014 г. на обща стойност 77,77 лева. Вземането по фактура № 298139724 от 26.08.2014 г. на обща стойност 3,65 лева е с падеж след тази дата, поради което не е погасено по давност.

Ето защо претенцията за заплащане на ползваните услуги следва да бъде частично уважена за посочената сума 3,65 лева, а в останалата част до предявения размер от 81,42 лева – отхвърлена като погасена по давност.

По отношение претенцията за неустойки

Ищецът претендира неустойка за предсрочно прекратяване на договора за електронни съобщителни услуги, като неустойката представлява сбор от всички стандартни месечни абонаментни такси, дължими от датата на прекратяване до изтичане на определения срок на ползване на услугата. В случая се претендира сума в общ размер от 495,30 лв., от които 196,86 лева /17 месечни абонаментни такси по 11,58 лв. без ДДС/ за прекратяване на мобилни услуги за телефонен номер ***** по Приложение 1 от 08.05.2014 г. и 298,44 лв. /18 месечни абонаментни такси по 16,58 лв. без ДДС/ за прекратяване на мобилните услуги за телефонен номер ***** по Приложение 1 от 18.06.2014 г. съгласно уточненията, направени от ищеца в молба-становище, депозирана в първото съдебно заседание.

Претенцията на ищеца за това вземане е неоснователна поради нищожност на клаузата за неустойка в тези договори /приложения/, доколкото същата противоречи на добрите нрави /чл.26, ал. 1, пр. 3 от ЗЗД/.

Предпоставките и случаите, при които уговорената в договор неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави, са изяснени в т. 4 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС. Според дадените с решението указания, преценката дали една неустойка е нищожна от гледна точка на добрите нрави се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора, като клаузата за неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави във всички случаи, когато е уговорена извън присъщите на неустойката обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции.

При тази преценка следва да се изходи преди всичко от характерните особености на договора за услуга и вида на насрещните престации. Ищецът - мобилен оператор се задължава да предостави на потребителя ползването на електронни съобщителни услуги срещу абонаментна такса, а потребителят да я заплати, но само срещу предоставената му услуга. С уговорената неустойка при предсрочно прекратяване на договор за услуга в размер на всички неплатени по договора абонаментни такси до края на срока му, мобилният оператор по прекратения договор ще получи имуществена облага от насрещната страна в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше прекратен, но без да се предоставя ползването на услугата по договора, като в случая дори в пъти повече, доколкото неустойката се определя въз основа на стандартната месечна такса /без отстъпки/, а не въз основа на индивидуално уговорената преференциална месечна такса. Следователно уговорената по този начин неустойка за предсрочно прекратяване излиза извън типичните обезпечителна, обезщетителна и санкционна функция на неустойката, създава условия за неоснователно обогатяване на предоставящия услугата мобилен оператор и нарушава принципа на справедливост. Уговорката за неустойка в полза на мобилен оператор при предсрочно прекратяване на договор за услуга поради неплащане на сума по договора от потребителя, определена в размер на **всички** абонаментни такси за периода от прекратяване на договора до изтичане на уговорения в него срок, е нищожна поради противоречие с добрите нрави на осн. чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД. В този смисъл е и константната практика на ВКС /Решение №110/21.07.2016 по дело №1226/2015 на ВКС, ТК, I т.о., Решение № 219/09.05.2016г. по т.д. № 203/2015г. на ВКС, I т.о. и др./

Освен че противоречи на добрите нрави, така уговорените клаузи на неустойка при предсрочно прекратяване на договора, която се определя в пълен размер на остатъчните абонаментни такси до края на първоначално уговорения срок, представлява „неравноправна клауза“ по смисъла на чл. 143, ал. 2, т. 5 ЗЗП, защото задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка. Неравноправните клаузи на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП са нищожни. Отделно от това, неустойката в размер на оставащите месечни абонаментни такси до края на срока на договора, договаряна от доставчиците на услуги, вече трайно се приема за нарушение по чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП от Комисията за защита на потребителите и за нелоялна търговска практика.

Ето защо, претенцията, касаеща неустойки в общ размер на 495,30 лева за предсрочно прекратяване на договора, се явява неоснователна.

Неоснователно е и направеното в молба-становище евентуално искане, ако съдът приеме, че клаузата за неустойка е нищожна да се вземе предвид постигнатото споразумение между мобилния оператор и КЗП и да присъди неустойка в редуциран размер на 3 месечни абонаментни такси на ползваните абонаментни програми по всяко едно от приложенията. Искането е неоснователно, тъй като както се посочи по-горе клаузата за неустойка е нищожна. Нищожната клауза не може да бъде санирана със сключено впоследствие споразумение между оператора и КЗП.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответницата следва да понесе направените от ищеца разноски, съобразно уважената част на иска.

Съгласно т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 г. съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпреди отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство.

В исковото производство съгласно списък по чл. 80 ГПК в молба-становище ищецът претендира разноски, както следва: държавна такса 100 лв., държавна такса за частна жалба 15 лв., адвокатски хонорар 180 лв., депозит за особен представител 100 лв.

Относно претендираните разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 180 лв., съдът намира, че ищецът не е доказал реално плащане на същите поради следните съображения:

В т. 1 на ТР№6/2013 г. ОСГТК на ВКС е прието, че когато е доказано извършването на разноски в производството, те могат да се присъдят по правилата на чл. 78 ГПК. Дадени са допълнителни указания, че в случаите, в които законът предвижда задължително плащане на сумата по банков път, то това плащането следва да бъде установено със съответните банкови документи. В случаите на плащане в брой, този факт следва да е отразен в договора за правна помощ.

От указанията на ВКС могат да се направят следните изводи: 1. Съдът присъжда разноски само при доказано извършване на такива; 2. Държи се сметка за особени законови изисквания като ограничения за плащане в брой, но и други; и 3. Договорът за правна защита и съдействие може да има част, която да бъде с характер на „разписка“.

Представен е Договор за правна защита и съдействие от 20.11.2018 г. между „А1 България“ ЕАД и Адвокатско дружество „Г. и П.“, представлявано от адв. Г., в който е посочено договорено възнаграждение за правна защита и съдействие в размер на 180,00 лева, платимо в брой и отразяване „внесена сума: 180.00 лева“.

Този договор не е съобразен с норми от публичен порядък, за които съдът следи служебно.

Приложеният договор за правна защита и съдействие е между дружества. Това означава, че документалната обосновааност на всяка една сделка, сключвана от тези субекти, следва да е съобразена с особените завишени изисквания на ЗДДС и ЗСч. Това са

допълнителни условия от публичен ред, подобни на ограниченията на плащания в брой, споменати в т. 1 на ТР.

Съгласно чл. 113, ал. 1 ЗДДС всяко данъчно задължено лице - доставчик е длъжно да издаде фактура за извършена от него доставка на стока или услуга или при получаване на авансово плащане преди това. Адвокатското дружество, регистрирано по ЗДДС на 22.07.2015 г. /установява се от служебна справка в сайта на НАП/, е било длъжно да издаде фактура най-малко в два екземпляра с нормативно предвидено съдържание.

По делото не е представена фактура за извършеното плащане.

За пълнота следва да се посочи, че и извън случаите на регистрирани по ЗДДС лица, адвокатът (не адвокатското дружество), е длъжен да издава документ, отговарящ на изискванията на чл. 7, ал. 1 ЗСч за получените от него доходи (на основание чл.9, ал.2 ЗДДФЛ). Един от документите, съдържащи тези реквизити, е разписката в договора за правна защита от адвокатски кочан, защото той съдържа необходимите реквизити на първичен счетоводен документ. Съставя се в три еднообразни екземпляра, поставени в прономеровани кочани, с индигирани копия със серия и пореден номер, от които оригинала се връчва на клиента, второто копие се прилага по делото, а третото остава в кочана и се пази пет години. Сключването на договор не в утвърдения образец не влияе върху неговата валидност, а върху убеждаващо въздействие върху съда, че уговорената сума е платена. В този смисъл Решение на ВКС по н.д.783/2016 г., докладчик Севдалин Мавров.

В исковото производство по делото са налични доказателства само за заплащане на разноски за държавна такса 75 лв. и 15 лв. за частна жалба, както и 100 лв. за особен представител или общо 190 лв.

В заповедното производство е доказано реално плащане само на разноски за държавна такса в размер на 25 лв.

По отношение претендираните разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 180 лв., съдът намира, че с представения в заповедното производство Договор за правна защита и съдействие от 24.07.2017 г. между „А1 България“ ЕАД и Адвокатско дружество „Г. и П.“, представлявано от адв. Г., с посочено договорено възнаграждение в размер на 180,00 лева, платимо в брой и отразяване „внесена сума: 180.00 лева“, не е доказано реално плащане по същите съображения, изложени по-горе за адвокатско възнаграждение в исковото производство.

При това положение с оглед частично уважаване на иска и на осн. чл. 78, ал. 1 от ГПК ответницата следва да заплати на ищеца и сумата от 1,36 лв., представляваща направените от него съдебно-деловодни разноски в исковото и в заповедното производство /общо 215 лв./, съразмерно с уважената част на иска.

По изложените мотиви съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че ответницата В. В. А., ЕГН ***** с постоянен адрес г*****, **ДЪЛЖИ** на ищеца „А 1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, с ЕИК ***** с адрес *****, чрез адв. В. Г., сумата от **3,65 лева** /три лева и шестдесет и пет ст./ - неплатени задължения за предоставени услуги по Договор за електронни съобщителни услуги **** от 08.05.2014, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението - 24.08.2017 г. до окончателното изплащане на задължението, за която суми по ч.гр.д. № 58023/2017 г. по описа на Софийски районен съд е издадена Заповед от 31.08.2017 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, като в останалата му част над уважения размер 3,65 лв. до предявения размер от 81,42лв. **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск.

ОТХВЪРЛЯ предявения от „А 1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, с ЕИК ***** с адрес *****, чрез адв. В. Г., иск за признаване за установено, че В. В. А., ЕГН ***** с постоянен адрес г***** му дължи сумата от **495,30 лева** /четиристотин деветдесет и пет лева и 30 ст./ -

неустойка за предсрочно прекратяване на договор за електронни съобщителни услуги **** от 08.05.2014 г., за която сума по ч.гр.д. № 58023/2017 г. по описа на Софийски районен съд е издадена Заповед от 31.08.2017 г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответницата В. В. А., ЕГН ***** с постоянен адрес г***** , **ДА ЗАПЛАТИ** на ищеца „А 1 БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, с ЕИК ***** с адрес *****, чрез адв. В. Г. сумата от **1,36 лева**, представляваща направените от него съдебно-деловодни разноски в исковото и в заповедното производство съразмерно с уважената част от иска.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Ловешкия окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Районен съд – Луковит: _____